

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU CLASA A VIII-A

APLICAȚII, RECAPITULĂRI ȘI TESTE DE EVALUARE
(comunicare orală, lectură, redactare, elemente de
construcție a comunicării, elemente de
interculturalitate)

Editura Ars Libri
Buzoești, 2020

• RECAPITULARE INITIALĂ	5
• EVALUARE INITIALĂ	8

Unitatea 2**Comunicare orală**

1. Elemente specifice argumentării (teză, ipoteză, justificare, probă/exemplu).....	11
2. Argumentare și persuașiune. Apelul la argumente rationale (fapte, exemple, dovezi), apelul la patos (emoția), apelul la etos (valori morale). Forța enunțurilor în argumentare (fapte, opinii, mărturii, concepții personale, idei preconcepute). Structura textului argumentativ.....	12

Lectură

3. Texte care combină diverse structuri textuale (explicativ, narativ, descriptiv, dialogat, argumentativ).....	14
---	----

Vocabular

4. Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului (conversiunea).....	19
---	----

Redactare

5. Tipare textuale de structurare a ideilor: comparație, analogie, pro-contra; ordinea argumentelor în textul argumentativ.....	24
---	----

Vocabular

6. Mijloace externe de îmbogățire a vocabularului: împrumuturi lexicale.....	30
--	----

• RECAPITULARE.....	34
---------------------	----

• EVALUARE.....	38
-----------------	----

Unitatea 3**Lectură**

1. Textul epic.....	42
---------------------	----

2. Strategii de comprehensiune: compararea a două sau mai multe texte sub aspectul conținutului și al structurii	45
--	----

Ortoepie și ortografie

3. Scrierea și pronunția cuvintelor de origine străină, conținând foneme nespecifice limbii române.....	50
---	----

Comunicare orală

4. Strategii de concepere și de comprehensiune a textului oral: compararea ideilor, a punctelor de vedere, a intențiilor de comunicare, a emoțiilor, a atitudinilor și a scopurilor comunicative.....	51
---	----

Redactare

5. Etapele scrierii, cu accent pe: a) prezenta textului în fața unui public; b) evaluarea feedbackului primit; c) integrarea sugestiilor într-o nouă formă a textului sau în textele viitoare.....	52
--	----

Variatie stilistica

6. Variatii de registru. Jargonul, argoul. Limbaj coločial, limbaj cultivat (familiarizare).....	54
--	----

Elemente de interculturalitate

7. Valori culturale românești în lume.....	56
--	----

• RECAPITULARE.....	59
---------------------	----

• EVALUARE.....	64
-----------------	----

Unitatea 4**Elemente de interculturalitate**

1. Relații culturale constructive. Noi și ceilalți.....	68
---	----

Comunicare orală

2. Strategii de ascultare activă: înțelegerea în context a punctului de vedere exprimat de interlocutor și evaluarea celor spuse de interlocutor, prin raportare la ceea ce știe elevul sau în relație cu propriile opinii.....	69
---	----

Redactare

3. Prezentarea textului: grafica textului ca modalitate de a capta atenția publicului.....	71
--	----

4. Modalități de exprimare a preferințelor și a opiniiilor.....	72
Variatie stilistică	
5. Organizarea coerentă a textului: succesiunea ideilor, folosirea corectă a timpurilor verbale și a anaforelor.....	75
• RECAPITULARE.....	79
• EVALUARE.....	83

Unitatea 5

Lectură

1. Textul liric.....	85
2. Strategii de interpretare: interpretarea limbajului figurat (aliterația, hiperbola, antiteza), interpretări multiple; argumentarea punctelor de vedere pe marginea textelor citite; dezbatere pe marginea textelor citite.....	87

Gramatică

3. Construcții sintactice: • construcții active/construcții pasive cu verbul a fi; • construcții impersonale; • construcții cu pronume reflexive; • construcții incidente; • construcții concesive și condiționale.....	90
4. Enunțuri eliptice. Norme de punctuație.....	103

Comunicare orală

5. Comportamente nonverbale și paraverbale cu efect persuasiv.....	106
--	-----

Gramatica

6. Apoziția. Norme de punctuație.....	107
7. Fraza. Subordonarea prin conjunctii subordonatoare, prin pronume și adverbe relative. Norme de punctuație.....	109
8. Realizări propoziționale ale unor funcții sintactice: atributiva, completiva directă, completiva indirectă și prepozițională, circumstanțiala de loc, de timp, de mod, cauzala, finala.....	112
• RECAPITULARE.....	138
• EVALUARE.....	141

Unitatea 6

Lectură

1. Textul dramatic.....	143
2. Monitorizarea și evaluarea propriei lecturi.....	145

Redactare

3. Alte aspecte: redactare de mână - redactare computerizată.....	148
4. Etica redactării: originalitate.....	149

Variatie stilistică

5. Construcția frazei în limba vorbită și în limba scrisă.....	151
--	-----

Comunicare orală

6. Atitudini comunicative: flexibilitate, asertivitate, disponibilitate la negociere. Inteligența emoțională: folosirea inteligenței emotionale în negocierea unor puncte de vedere.....	152
--	-----

Elemente de interculturalitate

7. Modele comportamentale în textele literaturii universale.....	153
• RECAPITULARE.....	158
• EVALUARE.....	161
• RECAPITULARE FINALĂ	163
• EVALUARE FINALĂ	167

Simboluri

Lectură

Comunicare orală

Gramatică

Ortoepie și ortografie

Redactare

Vocabular

Variatie stilistică

Elemente de interculturalitate

1. Elemente specifice argumentării (teză, ipoteză, justificare, probă/exemplu)

1. Ce înseamnă să formulezi o idee-teză pentru a putea susține teoria argumentării în public?

2. Formulează ideea-teză, privind utilitatea activității sportive în viața adolescentului.

3. Cum se formulează ipoteza unei argumentări? Precizează ce conectori se pot folosi?

4. Conceive ipoteza temei enunțate la exercițiul 2.

5. Cum se justifică argumentarea unei idei-teză? Sunt necesare cuvinte de legătură specifice pentru a întări argumentele? Exemplifică!

6. Redactează cuprinsul argumentării pe care ai început-o la al doilea exercițiu.

7. Gândește-te la câte o dovdă/ la câte un exemplu din lumea sportivă sau din lecturile tale din acest domeniu. Introdu-le, în scris, în cuprinsul textului anterior alcătuit.

8. Alege-ți un subiect dintre cele propuse și prezintă în fața clasei argumentarea acestuia.

- * dezvoltarea societății în epoca tehnologiei;
- * dependența de mijloace mass-media;
- * rolul toleranței în relațiile dintre oameni.

9. Oferă, oral, câte un exemplu / o dovdă pentru fiecare idee:

- a) lectura, un factor esențial în creșterea gradului de cultură;
- b) importanța fixării unui ideal/ unor ținte pentru o anumită perioadă;
- c) petrecerea timpului în familie;
- d) importanța temelor în viața elevului;
- e) hobby-urile, o modalitate de relaxare.

10. Imaginează-ți că ești într-un loc din străinătate, în casa unor prieteni. Argumentează, oral, necesitatea de a cunoaște culturi și civilizații noi, diferite de a ta.

2. Argumentare și persuasiune. Apelul la argumente rationale (fapte, exemple, dovezi), apelul la patos (emoția), apelul la etos (valori morale). Forța enunțurilor în argumentare (fapte, opinii, mărturii, concepții personale, idei preconcepute). Structura textului argumentativ

1. Ce înțelegi prin cuvântul *persuasiune*? Folosește dicționarul!

2. Ce legătură există între argumentare și persuasiune?

Respect pentru oameni și cărți

3. Transcrie din romanul **Morometii**, scris de Marin Preda două secvențe care ilustrează puterea de a-i convinge pe ascultători.

4. Ce calități este bine să aibă un emițător pentru a-și convinge partenerul de dialog asupra unei probleme de interes comun?

5. Sunt necesare experiența trăită și exemplele celebre din diferite domenii, astfel încât argumentarea să fie credibilă?

6. Dar trăirile sunt necesare în argumentarea unui subiect în fața publicului? Exemplifică!

7. Menționează un argument despre importanța efectuării unor vizite în centre de cultură.

8. Oferă, spre exemplificare, pentru argumentul conceput anterior, câte un enunț care să reprezinte:

Respect pentru oameni și cărți

→ o faptă;

→ o opinie;

→ o mărturie;

→ o părere personală;

→ un principiu propriu.

9. Creează oral structura textului argumentativ care tratează tema dependenței de internet a copiilor. Formulează enunțuri pentru fiecare etapă necesară elaborării unui astfel de text.

Joc de rol

Argumentați, pe rând, în fața clasei un subiect de interes colectiv pe care vi-l propune profesorul.

3. Texte care combină diverse structuri textuale (explicativ, narativ, descriptiv, dialogat, argumentativ)

- Citește fragmentul, apoi răspunde la cerințe:

Stâncă Corbului

de Alecu Russo

Vizitând valea Bicazului, care dă în valea Bistriței, caii noștri se însirau pe cărări înguste și pie-troase, conduși fiind de un călăuz muntean. Acesta era tipul românului din Carpați, Tânăr, vesel, sprinten, dibaci, lipsit de învățătură, însă înzestrat cu bunul simț al strămoșilor noștri. El își purta calul în joc și ne povestea în graiul său poetic viața lui de copil al munților, vânătorile sale la urși și chiar îndrăgirile inimii lui, spunându-ne totodată numele piscurilor și admirând ca noi mărețele așezături stâncioase, care ne încunjurau ca un amfiteatru uriaș.

Strâmtoarea în care curge pârâul Bicazului este una din cele mai frumoase din Carpați; natura pare

că a voit a aduna la un loc tot ce a putut crea mai grădios, mai pitoresc și mai grozav.

Tablou magic și demn de penelul lui Salvator Rosa. Soarele asfintind într-un ocean de lumină înfocată; câțiva plăieși trecând printre copaci; câțiva vulturi, zburând roată împrejurul vârfului Ceahlăului, și jos, lângă o naltă stâncă, caii noștri adăpându-se în apa limpede a Bicazului!

— Priviți — ne zice călăuzul nostru — acea pădure neagră ce se întinde în dreapta și în stânga, colo în zare, spre Ceahlău... Ea este linia hotarului Moldovei și în ea facem adese vânat la căprioare, la urși...

Unul din noi însă, mai mult admirator de podoabele naturii decât de faptele oamenilor, întrebă pe călăuzul nostru cum se numea stâncă dreaptă, ca un zid, lângă care ne aflam.

— Piatra Corbului, răsunse el.

— Are vreo legendă?

— Ce să aibă, domnule?

— Are vreo istorie, vreo basnă, vreo...

— Ai înțeleg; are, ca toate stâncile câte le vedeti.

— O știi?

— Cum nu?... Ce nu știu eu?

— Spune-o... spune-o... ziserăm cu toții, apropiind caii noștri de ai lui. Românul își clătină pletele, ținti ochii săi vulturești pe vârful stâncii și povestii:

— Stâncă astă încununată cu plopi și mestecăni, precum o vedetă, a fost martor unei întâmplări foarte jalnice, de care se pomenește la noi din neam în neam.

Cică pe timpul strămoșilor, un străin, pribegind de la dealul Corbului dinspre Borsec, a venit să se așzeze la Bicaz. El își dură o căsuță mai deoparte, pentru că pe aicea, pe la noi, fiecare cotun e locuit de un singur neam, și străinii nu sunt primiți în sănul lui.

Pribeagul avea o fată, căreia bistrițenii îi daseră numele de Corbiță, întru aducerea-aminte a dealului unde ea se născuse. ...Ce fată! ce bujor de copilă!... Cică era sprintenă ca o căprioară! cică guriță ei era un fagur de miere; cică ochii ei străluceau ca focurile, ce le aprind ciobanii noaptea în întunericul codrilor.

Mulți flăcăi umblau să-i vâneze dragostea; mulți cântau doine în childa ei, dar din toti numai unul, un plăieș cu pletele lungi și cu chipul de Făt-Frumos, avu norocul să cadă drag Corbiței. Părinții lor se primiră a se încuscri și îi logodiră după obicei.

Pe atuncea, spun bătrâni că se făceau adese năvăliri de tătari în țară și că în urma lor rămânea numai cenușă și sânge. Păgâni!... cică mâncau carne de cal și beau lapte de iapă.

Într-o zi, o ceată de tătari, pătrunzând în munți, ajunseră până în valea Bicazului, prădând, arzând, ucigând tot ce era în calea lor. Tatăl Corbiței și logodnicul ei căzură morți lângă copila pe care ei voiau să o apere, căci tătarii auziseră de frumusețea ei și aveau de gând să o duca plocon hanului de la Bugeac.

Corbiță însă scăpă ca apa printre degetele lor și o apucă la fugă spre munte, urmărită de tătari, ca o ciută hăituită de lupi. Biata fată alerga pe după copaci, pe după stânci și din când în când se oprea puțin, ca să se mai răsuflă, dar n-avea vreme să îngheță măcar o dușcă de aer, căci tătarii îi călcau pe urme.

Corbiță, însăspăimântată, nebună de groază și de durere, se îndreptă spre stâncă astă și ajunse curând pe marginea ei. Aicea ea se opri o clipă și cătă în urmă. Tătarii se apropiau cu fuga.

Atunci ea căzu în genunchi și se rugă lui Dumnezeu să-i vie-n ajutor... Zadarnică rugămintă!... Mâna unui tătar se întinse să o apuce, însă ea, ridicându-se drept în picioare, cu părul despletit de vânt, cu ochii aprinși, cu față albă, ca un crin, zise: „Atunci s-ajungeți voi, când îți pune mâna pe Corbiță!” — și deodată ea se aruncă în prăpastie. Trupul ei se cufundă în apa Bicazului, zdrobindu-se de bolovani, iar tătarii rămaseră încremeniți și fură uciși chiar pe muchea stâncii de o ceată de plăieși, care alergaseră în ajutorul Corbiței.

De atuncea locul acesta se numește: Stâncă Corbului! În zilele de sărbători, pe când fragii sunt copți, fetele de prin cotunele învecinate se adună pe piscul stâncii și cântă doina Corbiței; iar în noptile luminoase ale primăverii păstorii zăresc adese o umbră albă clătinându-se pe vârful stâncii și apoi lunecând de-a lungul ei până-n apa Bicazului.

Călăuzul tăcu, lăsându-ne sub o impresie adâncă; și nu știu cum se întâmplă, căci în noaptea aceea somnul nostru, legănat de vuietul valurilor Bistriței, fu totodată și frământat de visuri neplăcute. Pare că o stâncă mare ne apăsa pieptul, în vreme ce o ceată de tătari ne amenința scrâșnind din dinti, și o copilă gingășă întindea mâinile spre noi.

1. Scrie două repere temporale și două repere spațiale din text.

2. Menționează personajele existente în opera dată.

3. Rezumă textul, în maximum 10 rânduri.

4. Explică semnificația titlului, în maximum 5 rânduri.

Respect pentru oameni și cărți

5. Transcrie, din text, câte un: pasaj narativ, descriptiv, dialogat și explicativ.

6. La ce se referă secvența: – Spune-o... spune-o... ziserăm cu toții, apropiind caii noștri de ai lui?

7. Explică, în 5 rânduri, semnificația unei figuri de stil din secvența: *Ce fată! ce bujor de copilă!... Cică era sprintenă ca o căprioară! cică gurița ei era un fagur de miere; cică ochii ei străluceau ca focurile, ce le aprind ciobanii noaptea în întunericul codrilor.*

8. Ce moduri de expunere sunt utilizate în această legendă? Definește-le!

- 9.** Pornind de la secvența *Soarele asfințind într-un ocean de lumină încercată; câțiva plăieși trecând printre copaci; câțiva vulturi, zburând roată împrejurul vârfului Ceahlăului, și jos, lângă o naltă stâncă, caii noștri adăpându-se în apa lîmpede a Bicazului!*, prezintă rolul descrierii în cadrul naratiunii, în 5-7 rânduri.

- 10.** Argumentează, într-un text de 15-20 rânduri, dorința omului care a simțit dintotdeauna curiozitatea de a înțelege rostul lumii în care trăiește.